

INECO, s.r.o.

✉ Mladých budovateľov 2
974 11 Banská Bystrica
Slovenská republika

☎ (+421)-948 634 624
💻 www.enviroservis.sk
✉ ineco.bb@gmail.com

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti

prílohy č. 8a zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Inovácia výroby vína Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre

Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre
Novozámocká 183/408, Ivanka pri Nitre 951 12

Banská Bystrica, apríl 2023

Obsah

ÚVOD	4
1. Základné údaje o navrhovateľovi	5
1.1 Názov.....	5
1.2 Identifikačné číslo	5
1.3 Sídlo.....	5
1.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	5
1.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	5
2. Názov zmeny navrhovanej činnosti.....	6
3. Údaje o zmene navrhovanej činnosti.....	7
3.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	7
3.2 Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch	7
3.2.1 Opis technického a technologického riešenia.....	8
Stav pred zmenou	8
Stav po zmene	8
Požiadavky na vstupy	12
Záber pôdy.....	12
Záber lesných pozemkov	12
Spotreba vody.....	12
Požiadavky na energie, palivá a pracovné médiá	12
Požiadavky na surovinové zdroje	12
Nároky na pracovné sily	12
Nároky na dopravu	12
Výrub drevín.....	13
Údaje o výstupoch	13
Ovzdušie.....	13
Odpadové vody.....	13
Odpady	13
Hluk a vibrácie	15
Zápach a iné výstupy	15
Iné očakávané vplyvy (napr. vyvolané investície)	15
3.3 Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.....	15
Prepojenie s ostatnými činnosťami.....	15

Možné havarijné situácie	15
3.4 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	16
3.5 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	16
3.6 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí	16
Znečistenie ovzdušia	17
Znečistenie povrchových vôd.....	18
Znečistenie podzemných vôd (vodných zdrojov).....	18
Kontaminácia pôd.....	18
Poškodenie vegetácie a biotopov.....	20
Poškodenie fauny územia	20
Narušenie územného systému ekologickej stability	20
Súčasný zdravotný stav obyvateľstva a vplyv kvality životného prostredia na človeka	21
4. Vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických...	23
Vplyvy na horninové prostredie a pôdu	23
Vplyvy na vodné pomery	24
Vplyvy na ovzdušie	25
Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	25
Vplyvy na krajinu – štruktúru, využívanie krajiny a krajinný obraz.....	26
Vplyvy na obyvateľstvo	26
Hodnotenie zdravotných rizík	27
Posúdenie očakávaných vplyvov.....	28
5. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie	30
Navrhovateľ.....	30
Základné údaje o navrhovanej činnosti	30
6. Prílohy	35
6.1 Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia	35
6.2 Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe.....	35
6.3 Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti	35
7. Dátum spracovania	36
8. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia.....	37
9. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa	38

ÚVOD

Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre vzniklo v roku 1974. Aktuálne obhospodaruje približne 2 065 ha poľnohospodárskej pôdy, z ktorej zhruba 25 ha predstavujú vinice. Činnosť Poľnohospodárskeho družstva Ivanka pri Nitre sa v rámci hospodárenia sústreďuje primárne na územie katastrov obcí Ivanka pri Nitre, Branč a Krškany. Primárnou činnosťou družstva je výroba rastlinných komodít ako pestovanie obilnín, repky či slnečnice. Za tradičnú súčasť chodu družstva možno považovať aj odchov mladého hovädzieho dobytku a chov mäsového dobytku pre potreby vlastného bitúnku. V neposlednom rade sa venuje pestovaniu viniča a výrobe vína, ktoré sú práve predmetom predkladanej zmeny navrhovanej činnosti. Spoločnosť Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre plánuje do výrobného procesu zaviesť moderné inovatívne technológie, za účelom prínosu k získaniu možnosti spracovania celej vlastnej produkcie hrozna.

1. Základné údaje o navrhovateľovi**1.1 Názov**

Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre

1.2 Identifikačné číslo

00 198 331

1.3 Sídlo

Novozámocká 183/408

Ivanka pri Nitre 951 12

1.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Meno a priezvisko:	Ing. Juraj Musil (konateľ spoločnosti)
Organizácia:	INECO, s.r.o.
Adresa:	Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica
Tel. č.:	+421 948 634 624
Email:	ineco.bb@gmail.com

1.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie**Za spracovateľa:**

Meno a priezvisko:	Ing. Petra Prlič, PhD.
Organizácia:	INECO, s.r.o.
Adresa:	Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica
Tel. č.:	+421 948 086 907
Email:	ineco.bb@gmail.com

2. Názov zmeny navrhovanej činnosti

Inovácia výroby vína Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre

3. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je modernizácia a rozšírenie výrobného procesu vína. Vo vzťahu ku charakteru zmeny navrhovanej činnosti a k súčasnému stavu posudzovaného územia ide o **jestvujúcu činnosť** v danom území, nakoľko sa jedná o jestvujúcu prevádzku, ktorá je predmetom plánovanej inovácie. Prevádzke bolo vydané Stavebné povolenie pod č. 2784/1983-Sk dňa 31.05.1983 a Rozhodnutie o povolení prevádzkovej činnosti stavby pod č. OÚPA:2128/86-Gk dňa 09.12.1986. Navrhovateľ plánuje do výrobného procesu zaviesť moderné inovatívne technológie, ktoré majú okrem iného prispieť k získaniu možností spracovania celej vlastnej produkcie hrozna.

Činnosť je z pohľadu kategorizácie v zmysle prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. zaradená nasledovne:

Tabuľka č. 12 – „Potravínársky priemysel“

Položka č. 1 – Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov – zisťovacie konanie bez limitu

Vzhľadom na vyššie uvedené je zmena činnosti predmetom zisťovacieho konania.

Zmena navrhovanej činnosti je zdokumentovaná v nasledujúcich kapitolách tohto dokumentu. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je vypracované v zmysle §29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je spracované v zmysle § 18 ods. 2 písm. d) citovaného zákona.

3.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj:	Nitriansky
Okres:	Nitra
Mesto:	Cabaj-Čápor
Katastrálne územie:	Cabaj
Parcelné číslo:	907/2, 907/10

Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre zaoberajúca sa výrobou vína vykonáva svoju činnosť v jestvujúcom objekte na výrobu vína, ktorý má vo svojom vlastníctve. Prevádzka sa nachádza v objekte umiestnenom v severovýchodnej časti katastra Cabaj. Pozemok reg. „C“ s parcelným č. 907/10, na ktorom je predmetná prevádzka umiestnená, je podľa listu vlastníctva vedený ako zastavaná plocha a nádvorie s aktuálnym umiestnením pozemku v extraviláne Obce Cabaj-Čápor. Najbližšie sídelné objekty sa nachádzajú vo vzdialenosti približne 2 km od dotknutého objektu. Prevádzka sa nachádza mimo zastavaného územia. V blízkom okolí navrhovanej činnosti je zo severozápadnej strany situovaná záhradkárská oblasť.

3.2 Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

Za účelom sprehľadnenia je v jednotlivých kapitolách najskôr opísaný súčasný stav (stav pred zmenou) a následne stav po zmene navrhovanej činnosti spočívajúci v navrhovanej inovácií a rozšírení výrobného procesu vína už v jestvujúcej prevádzke Poľnohospodárskeho družstva Ivanka pri Nitre.

3.2.1 Opis technického a technologického riešenia

Spoločnosť Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre vznikla v roku 1974. Aktuálne obhospodaruje približne 2065 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho vinice predstavujú približne 25 ha. Hlavnou činnosťou spoločnosti je výroba rastlinných komodít, ako sú pestovanie obilnín (pšenica, jačmeň, kukurica..), pestovanie repky, a rovnako sa venujú aj chovu hovädzieho dobytku. Podstatnou súčasťou je pestovanie viniča a výroba vína, kde práve spracovanie hrozna a výroba vína je oblasť, ktorá je predmetom zmeny navrhovanej činnosti a kde spoločnosť plánuje zaviesť moderné technológie a zabezpečiť inovatívnosť tohto procesu.

Stav pred zmenou

Pri výrobe vína bola prevádzka doteraz odkázaná na využívanie externej spoločnosti z dôvodu absencie modernej technológie v požadovanej kapacite. Dodatočné spracovávanie internej produkcie hrozna externou spoločnosťou spôsobuje časové a ekonomické komplikácie, ktoré majú dopad na koncovú cenu vína. V neposlednom rade nie je samotný proces výroby plne pod kontrolou navrhovateľa, čo ovplyvňuje požadovanú stálosť a homogenitu produkcie. Vo výrobnom procese sa aktuálne využívajú nasledovné technologické celky:

- rototank/vinifikátor,
- odkalovačka,
- starší systém riadeného chladenia,
- mlynkoodstopkovač,
- lis,
- crossflowfilter,
- delené nerezové nádrže s chladením do plášťa,
- nerezové nádoby bez chladenia,
- barikové sudy,
- plnička fliaš,
- zátkovačka,
- etiketovačka.

Momentálne využívaná technológia na prevádzke dosiahla svoju výrobnú kapacitu, čoho riešením je technologická inovácia využívaných zariadení s dôrazom na zvýšenú automatizáciu v dôsledku problematickej dostupnosti pracovnej sily a súvisiacich nákladov.

Na prevádzke prebehla čiastočná rekonštrukcia v podobe obnovy podlahy, ktorá svojou únosnosťou a povrchovou úpravou vyhovuje danej technológii a potravinárskej výrobe. Zrealizovaná bola aj rekonštrukcia kanalizácie, elektrických rozvodov, chladenia a odvetrávania. V rámci obnovy boli priestory predpripravené na kapacitné rozšírenie technológie potrebnej na kompletné spracovanie hrozna z viníc navrhovateľa.

Stav po zmene

Zmena navrhovanej činnosti predstavuje investíciu do moderných inovatívnych technológií, ktoré budú mať príspevok k zvýšeniu konkurencieschopnosti vinárstva navrhovateľa pridanou hodnotou do produkcie hrozna a zdokonalením konečného produktu.

Technológia, ktorá je predmetom zmeny navrhovanej činnosti bude umiestnená v existujúcich priestoroch prevádzky. Jedná sa o dvojpodlažnú budovu s pivnicou na spracovanie a uskladnenie vína.

Na prízemí sa nachádza výrobná časť pozostávajúca z priestorov na spracovanie hrozna. Ďalej sú na prízemí priestory na fľaškovanie a uskladnenie vína, sklady a šatne pre personál. Samotné kvasenie a uskladnenie vína s možnosťou jeho filtrovania a úprav na zabezpečenie jeho stabilizácie bude prebiehať v klenbovej pivnici. Pivnica je vybavená novou podlahou a riadenou technológiou klimatizácie pre uskladnenie vína v nerezových tankoch a čiastočne aj v barikových sudoch. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa doplní technológia uskladnenia vína na požadovanú kapacitu.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa zvýši skladovacia kapacita pivnice na úroveň 72 000 litrov vína a zvýšená bude aj jeho samotná kvalita. Prostredníctvom zmeny navrhovanej činnosti – zavedenia novej technológie pod označením *Technologické zariadenie výroby vína*, budú po zmene na prevádzke prítomné nasledovné zariadenia:

- mlynkoodstopkvač,
- vretenové čerpadlo,
- skladovací drôtený kôš,
- odkalovacia nádrž,
- nerezové nádrže (nádrž s duplikátorom chladenia),
- vinifikátor,
- riadenie kvasenia,
- pneumatický lis,
- cross flow filter,
- nosič barikových sudov (hliníkový nosič sudov),
- barikové sudy.

Mlynkoodstopkovač

Slúži k šetrnému oddeleniu bobúľ od strapiny, čím dochádza k dokonalému odstopkovaniu hrozna bez porušenia strapiny. To má veľký význam pre samotnú kvalitu medziproduktu (muštu) a nakoniec aj pre samotné vína.

Typ zariadenia – Mlynkoodstopkovač LAGUNA 1R o výkone 4 až 6 t/hod s inštalovaným príkonom 1,85 kW.

Hrozno je dávané do násypky umiestnenej na pozdĺžnej strane stroja a šnekom je dávkované do osi odhrňovača, ktorá sa otáča v kletke. Plášť odstopkovacieho bubna má okrúhle zapustené otvory, čím sa bráni macerácii stoniek hrozna. Rýchlosť zariadenia je možné regulovať pomocou mechanického regulátora otáčok, pre získanie celého hrozna. Následne hrozno padá do gumových drviacich valcov, ktoré je možno nastaviť pomocou dvoch kalibračných kolies na vonkajšej strane zariadenia, pre dosiahnutie požadovaného rozsahu drvenia.

Ďalej postupuje hrozno cez vretenové čerpadlo PMS 10 FIS s príkonom 4,0 kW a výkonom 10 m³/hod. Takéto čerpadlá sú vhodné pre odstopkované červené hrozno, lisované biele hrozno, rozdrvené hrozno bez stopky, celé hrozno, výlisky a pod. Zabezpečujú rozdrvenie hrozna čo najcitlivejším spôsobom, aby sa zabránilo extrakcii nežiadúcich látok, ktoré by mohli spôsobiť zakalenie, a to napríklad nízkymi otáčkami bez vzniku vibrácií. Čerpadlo je navrhnuté pre jednoduchú a rýchlu manipuláciu.

Odkalovacia nádrž

Slúži na rýchle schladenie muštu a zároveň k rýchlej sedimentácii pevných častí.

Nerezové nádrže

Inštalácia nádrží za účelom zvýšenia objemu a kapacity uskladnenia vína. Udržujú víno v požadovanej kondícii a stabilite dlhšie obdobie. Väčší objem uskladneného vína zároveň prispieva k jeho dozrievaniu a rozšíreniu ponuky viacerých ročníkov. Jedná sa o nerezové valcové nádrže vybavené duplikátorom chladenia. Navrhovaná zmena činnosti uvažuje o inštalácii 16 ks nových nerezových nádrží o objeme 1 500 + 1 500 litrov.

Vinifikátor

Jedná sa o špeciálnu kvasnú nádrž so šikmým miešadlom s elektrickým pohonom. Slúži k fermentácii rmutu červených odrôd hrozna. Proces fermentácie je riadený mikroprocesorom, ktorý podľa nastavenia zabezpečuje požadovanú teplotu a intervaly miešania. Takto nastavený proces fermentácie má dôležitý a významný vplyv na kvalitu červených vín. Ohrev rmutu je zabezpečený dvojitém dnom s elektrickým ohrevom alebo dvojitém plášťom. Chladenie rmutu je riešené dvojitém plášťom, poprípade diskovým výmenníkom. Celkový objem vinifikátora je 3 500 l, úžitkový objem je 2 900 l.

Riadenie kvasenia

Ide o rozhodujúcu činnosť celého procesu kvasenia a následne uskladňovania vína. Dôležitý krok pre zabezpečenie čírosti, stability a typickej vône vína.

Pneumatický lis

Slúži na šetrné lisovanie rmutu pomocou membrány a stlačeného vzduchu. Tým sa získa kvalitný mušt dôležitý pre budúcu kvalitu vína.

Cross flow filter

Základný doplnok do technologického vybavenia, ktorý významným spôsobom ovplyvňuje kvalitu produkovaných vín. Filter je plne automatizovaný a zabezpečuje všetky potrebné procesy realizované pri filtrácii vína. Výhodou je automatická sanitácia samotného filtra, čím sa znižujú náklady (napr. na jeho chemické ošetrenie) a zároveň sa predlžuje aj životnosť filtračných membrán. Automatizáciou sa eliminuje vplyv ľudského faktora na kvalitu vína a zachovanie jeho stability. Filtračný systém je založený na použití keramických membrán s automatickými výrobnými cyklami a nízkym dopadom na životné prostredie. Tieto membrány zabezpečujú lepšiu čírosť, maximálnu výťažnosť a udržiavajú straty pri spracovaní na minime.

Barikové sudy

Sudy sú primárne určené na uskladnenie červených vín. Jedná sa o sudy z najkvalitnejšieho dubového dreva o objeme cca 225 l. Vnútro sudov sa vypaľuje špeciálnou technológiou, čím sa prenášajú vlastnosti samotného dreva na skladované vína. Obohacujú ich arómu, chuť, farbu a štruktúru.

Z pohľadu realizácie predkladaného projektu možno identifikovať inováciu v oblasti automatizácie a digitalizácie výrobného procesu, a to vo viacerých oblastiach. Primárne možno identifikovať rozvoj automatizácie pri nasledovných technológiách a funkciách:

- Digitalizácia a robotizácia – Jedným z identifikovaných problémov súčasného výrobného procesu je nedostatočná úroveň a kvalita automatizácie, kde je viacero procesov v rámci výroby vína realizovaných výhradne manuálne, čo nedosahuje potrebné kvality moderného spôsobu

výroby vína. Prostredníctvom realizácie predkladaného projektu dosiahneme požadovaný rozvoj automatizácie, a to prostredníctvom integrácie digitálnych ovládacích prvkoch pri nastavení jednotlivých úkonov a následný dohľad nad ich realizáciou. Príkladom možno uviesť niekoľko požadovaných prvkov, a to:

- Nastavenie jednotlivých cyklov pri mletí tlakov a času chladenia.
 - Vinifikátor – slúži k fermentácii rmutu červených odrôd hrozna. Zariadenie bude vybavené automatizovaným systémom ovládaním miešania, chladenie a ohrevu. Samotné zariadenie bude uvedené procesy riadiť podľa parametrov zadefinovaných operátorom zariadenia. Ten je zodpovedný za úvodné spustenie zariadenia, inicializáciu procesu, ale už samotnú zmenu nastavenia, resp. korekcie, rieši samostatne softvér zariadenia. Celý proces fermentácie je teda riadený mikroprocesorom, ktorý podľa nastavenia riadi požadovanú teplotu a intervaly miešania. Automatizovane riadený proces fermentácie má významný vplyv na kvalitu červených vín.
 - Doplnenie riadeného kvasenia – má významný dopad na kvalitu koncových vín. Súčasťou tejto technologickej časti je doplnenie systému regulácie teploty pre jednotlivé nádrže a ako aj na samotný vinifikátor. Na základe príslušných teplotných čidiel získa systém potrebné informácie, aby bolo možné v prípade potreby zrealizovať požadované korekcie v nastavení teploty konkrétnej nádrže. Prostredníctvom doplnenia riadeného kvasenia tak získame možnosť automatickej regulácie teploty pri určitom stupni kvasenia.
 - Pneumatický lis – bude vybavený viacerými automatickými funkciami ako napr. automatické spínanie čerpadla, automatická signalizácia plnosti lisu a pod. Zároveň bude disponovať automatizovaným systémom s digitálnym zobrazovacím panelom, kde bude môcť operátor nastaviť požadované hodnoty a hraničné parametre, pričom samotnú realizáciu už zabezpečí samostatne riadiaci softvér zariadenia a konkrétne senzory.
 - Cross flow filter - bude vybavený možnosťou diaľkového ovládania pomocou aplikácie a externým čerpadlom určeným na automatizované prečerpanie filtrovanej tekutiny. Výhodou tejto technológie je aj automatická sanitácia samotného filtra, čím sa znižujú náklady na jeho chemické ošetrovanie a zároveň sa predlžuje aj životnosť filtračných membrán.
 - Jeden zamestnanec dokáže ovládať celú technológiu výroby vína.
- Zníženie energetickej náročnosti výroby vrátane emisii – bude dosiahnuté znížením energetickej náročnosti jednotlivých cyklov pri spracovaní výrazne väčšieho objemu vstupných surovín, t.j. pri jednom vylisovaní spracujeme 3-násobne viac objemu hrozna ako pri komparácii s aktuálne využívanou technológiou.
 - Ekologizácia výroby – prostredníctvom implementácie technológie do výrobného procesu výrazným spôsobom skrátime odbytové kanály tým, že nebude dovážať hrozno do vzdialenosti 30 km na spracovanie do Vinárskych závodov Topoľčianky, ale celá vlastná produkcia sa spracuje priamo na interných výrobných technológiách. Zároveň sa skrátia aj odbytové kanály hotovej, už spracovanej, produkcie. Víno sa bude prevažne predávať len v regióne Nitra a vo vlastnej podnikovej predajni. Ekologizácia výroby bude po realizácii projektu skoro na úrovni 100 %. Zo 100 kg hrozna získame približne 70 litrov muštu. Zostávajúcich 30 % budú tvoriť kalové výlisky, ktoré vieme využiť v rámci kŕmenia, prípadne ich využijeme pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy.

Inovativnosť projektového zámeru a inovativnosť samotnej technológie, ktorá je jeho predmetom preukazuje aj posudok NPPC - Výskumný ústav potravinársky vydaný na základe podrobného posúdenia parametrov a funkcionality obstarávanej technológie. Preto v tejto časti odkazujeme na uvedený posudok, ktorý prikladáme ako jednu z príloh žiadosti o NFP.

Požiadavky na vstupy**Záber pôdy**

Zmena navrhovanej činnosti bude riešiť modernizáciu technológie v už v jestvujúcej prevádzke výroby vína a teda jej realizácia nevyžaduje nové zábery pozemkov.

Záber lesných pozemkov

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti nedôjde jej realizáciou k záberu lesných pozemkov.

Spotreba vody

Existujúca prevádzka je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu. Priemerná ročná spotreba vody sa pohybuje na úrovni 500 m³.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa významne nenavýši množstvo vody potrebnej v procese, keďže voda na technologické účely je využívaná len pri oplachu zariadení.

Požiadavky na energiu, palivá a pracovné médiá

Elektrická energia je zabezpečená z existujúcej elektrickej prípojky. Priemerná ročná spotreba elektrickej energie sa pohybuje na úrovni 68 000 kWh.

Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje zmeny súčasného stavu a jestvujúce rozvody elektrickej inštalácie ostávajú v pôvodnom stave.

Súčasná prevádzka nemá žiadny odber plynu a realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k žiadnej zmene.

Požiadavky na surovinové zdroje

Počas realizácie navrhovanej zmeny činnosti nebudú potrebné žiadne vstupné suroviny ani materiály. Jedná sa o inštaláciu nových technologických zariadení spomínaných v kapitole 3.2.1.

Vstupnou surovinou počas prevádzky sú rôzne odrody hrozna. Navrhovateľ v súčasnosti pestuje nasledovné odrody: Sauvignon Blanc, Veltlín Zelený, Rizlinf Rýnsky, Rulandské Biele, Pálava, Svätovavrínecké, Chardonnay a Dunaj.

V súčasnosti je prevádzka schopná spracovávať približne 35 ton hrozna pri celkovej produkcii 130 ton. Zvyšok je nútená prevážať na spracovanie do externej spoločnosti, ktorá je vzdialená vyše 45 kilometrov. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti by sa zvýšila schopnosť spracovania vypestovaného hrozna a teda aj vlastnej produkcie vína minimálne dvojnásobne. Cieľom je dosahovať spracovanie prinajmenšom 70 ton hrozna.

Nároky na pracovné sily

V súčasnosti celkovo na prevádzke pracuje 6 zamestnancov. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zmene tohto stavu.

Nároky na dopravu

Jestvujúca prevádzka je situovaná v extraviláne Obce Dolné Krškany, už v k. ú. Cabaj s prístupovou cestou napojenou na verejnú komunikáciu.

V súčasnosti pri aktuálnej potrebe vývozu produkovaného hrozna na spracovanie do externej firmy sa počet nákladných áut pohybuje na úrovni 16 vozidiel (počas sezóny vinobrania).

Realizáciou navrhovanej zmeny by sa tento počet znížil na maximálne 10 nákladných vozidiel (počas sezóny), keďže cieľom modernizácie je zvýšenie kapacít za účelom dosiahnuť spracovanie čo najväčšieho množstva vyprodukovaného hrozna, vo vlastnej prevádzke.

V súvislosti s osobnou dopravou sa jestvujúci stav nezmení, nakoľko navrhovaná zmena neuvažuje o navýšení počtu zamestnancov ako bolo uvedené v predchádzajúcej podkapitole.

Výrub drevín

V rámci zmeny navrhovanej činnosti sa neočakáva predpoklad zásahu do zelene a nedôjde k žiadnemu odstráneniu drevín.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

V súčasnosti jestvujúca prevádzka nie je zdrojom znečisťovania ovzdušia a ani realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k vzniku nového zdroja znečisťovania ovzdušia.

Odpadové vody

V procese výroby vznikajú technologické odpadové vody, kedy je voda využívaná v procese najmä na oplachovanie výrobných zariadení. Tvorí sa pri odstraňovaní mechanických nečistôt (napr. zvyšky hrozna).

Na prevádzke v súčasnosti vznikajú aj splaškové odpadové vody zo sociálnych zariadení. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa jestvujúci stav množstva splaškových odpadových vôd nezmení, keďže nie je predpoklad nárastu počtu zamestnancov.

Prevádzka je odkanalizovaná do vlastnej žumpy, ktorá je podľa potreby vyprázdňovaná externou firmou na ČOV na základe zmluvnej dohody.

Dažďové vody sú riešené voľným vsakom do povrchu.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude bez nárokov na úpravy alebo nové riešenie kanalizácie.

Odpady

V procese výroby vína vznikajú odpady ako:

- strapiny,
- hroznové výlisky,
- kvasnicové kaly.

Strapiny tvoria približne 7 % váhy hrozna, a sú oddelené hneď v prvom kroku procesu. Hroznové výlisky predstavujú odhadovo 30 % a vzniknú po oddelení šťavy (muštu) uvoľnenej pri cedení a lisovaní. A pri stáčaní vína sú odpadom kvasnicové kaly.

Strapiny obsahujú veľké množstvo celulózy a teda sú vhodné ako prísada do krmív. Hroznové výlisky majú vysoký obsah bielkovín a tukov a taktiež vyhovujú ako krmivo. Kvasnicové kaly po prekvasení a vyčistení majú obsah vína asi 50 % a potenciál pre výrobu destilátov.

Pri súčasnej kapacite spracovávaného hrozna na prevádzke je vznik takýchto odpadov z procesu na úrovni približne 9,9 ton. Po realizácii zmeny navrhovanej činnosti, kde je cieľom zvýšiť kapacitu spracovávaného hrozna a výroby vína vo vlastnej prevádzke, by sa vznik zvýšil približne o 11 ton.

Všetky tieto vzniknuté odpady spomínané vyššie sú však opätovne využiteľné v poľnohospodárstve, a to buď na kŕmenie alebo zapracovávanie do pôdy. Navrhovateľ ich teda vie efektívne zužitkovať.

Odpady vznikajúce pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti a po zmene navrhovanej činnosti budú zatriedené podľa Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa stanovuje Katalóg odpadov. Pôvodca odpadov musí pri nakladaní s odpadmi rešpektovať ustanovenia príslušnej legislatívy, predovšetkým zákon NR SR o odpadoch č. 79/2015 Z. z. V procese realizácie zmeny navrhovanej činnosti a teda výmeny technologického zariadenia sa nepredpokladá s produkciou nebezpečných odpadov. V stave po zmene bude nakladanie s odpadmi riešené v súlade s platnou legislatívou. V etape realizačných prác môžu podľa predpokladov vznikať nasledovné odpady, kategorizované v zmysle vyhlášky č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov:

Tab. 1 Prehľad predpokladaných druhov odpadov vznikajúcich počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti

Druh odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu	Predpokladaný spôsob nakladania*
15 01 02	Obaly z plastov	O	R3
15 01 06	Zmiešané obaly	O	D1
17 02 01	Drevo	O	R3
17 02 03	Plasty	O	R3
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O	R4
19 12 01	Papier a lepenka	O	R3
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	D1

Pozn.: * v súlade s prílohou č. 1 a č. 2 k zákonu č. 79/2015 Z. z.

Zneškodňovanie všetkých druhov odpadov aj s jeho prepravou bude zabezpečené zmluvnými partnermi. Odpad ako papier, plast bude zhromažďovaný a separovaný na jednom mieste a raz za mesiac vyvážený do zberných surovín.

Odpady vznikajúce počas prevádzky objektu budú z hľadiska kategórie ostatné odpady. Základným princípom odpadového hospodárstva bude predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich vznik, zabezpečiť ich triedenie a zhromažďovanie na vyhradených miestach, zabrániť ich krádeži, zhodnotiť ich pre materiálové a energetické účely a v prípade zneškodnenia zabezpečiť ich environmentálne vhodné zneškodnenie. Preprava odpadov na zhodnotenie, resp. zneškodnenie sa zabezpečí oprávnenými organizáciami na základe zmluvných vzťahov. Na účely vedenia evidencie pri vzniku odpadu budú odpady zaradené podľa Katalógu odpadov. Evidencia sa bude pre všetky kategórie viesť samostatne na Evidenčnom liste odpadu, ktorý sa vypisuje priebežne ako odpad vzniká.

Tab. 2 Prehľad predpokladaných druhov odpadov vznikajúcich počas prevádzky navrhovanej činnosti

Druh odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu	Predpokladaný spôsob nakladania*
02 03 01	Kaly z prania, čistenia, lúpania, odstred'ovania a separovania	O	R3, 10, 11
02 03 02	Odpady z konzervačných činidiel	O	R3, 10, 11
02 03 03	Odpady z extrakcie rozpúšťadlami	O	R3, 10, 11
02 03 04	Látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O	R3, 10, 11
02 03 05	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku	O	R3, 10, 11

Počas prevádzky bude vznikaj aj zmesový komunálny odpad a budú sa produkovať separované zložky komunálneho odpadu a to:

- 20 01 01 Papier a lepenka
- 20 01 02 Sklo

- 20 01 08 Biologicky rozložiteľný odpad
- 20 01 39 Plasty

Komunálny odpad sa bude triediť a zhromažďovať na vyhradených miestach do kontajnerov a zhodnocovať resp. zneškodňovať oprávnenou organizáciou na základe zmluvných vzťahov.

Hluk a vibrácie

Zaťaženie územia hlukom v súvislosti s navrhovanou činnosťou možno uvažovať a riešiť potenciálne zdroje hluku v časovom horizonte prvej etapy a teda počas realizácie navrhovanej činnosti, kedy bude prebiehať dovoz a inštalácia predmetnej technológie na prevádzke. V čase realizačných prác však možno očakávať len dočasné, krátkodobé minimálne zvýšenie hlukovej záťaže dotknutého územia, spôsobené dopravnými mechanizmami. Zdrojom hluku bude predovšetkým doprava a mechanizmy, ktoré budú zabezpečovať prepravu technológie. Hluk počas realizácie navrhovanej činnosti bude časovo obmedzený na dobu prepravy a na priestor navrhovanej činnosti. Rovnako bude mať dočasný, výrazne premenlivý a prerušovaný charakter v závislosti od druhu vykonávanej činnosti.

Počas prevádzky možno uvažovať ako zdroje hluku a vibrácií nákladné (poľnohospodárske) mechanizmy, ktoré budú prepravovať vstupné suroviny do procesu výroby. Jedná sa však o zanedbateľný vplyv, keďže sa jedná o malé stroje a hlavne o sezónnu prácu vo vinohrade počas zberu.

Realizáciou navrhovanej zmeny (inštalácia novej technológie) sa nepredpokladá zásadný vplyv na vnútorné pracovné prostredie z hľadiska ohrozenia pracovníkov hlukom a vibráciami. Inovácia nemá negatívny vplyv na životné prostredie, nedôjde k zvýšenému zaťaženiu prostredia hlukom (naopak je možný predpoklad čiastočného zníženia hluku v dôsledku inštalácie nového moderného technologického zariadenia), žiarením ani vibráciami.

Zápach a iné výstupy

Riešená zmena navrhovanej činnosti nie je zdrojom zápachu.

Iné očakávané vplyvy (napr. vyvolané investície)

Neočakávajú sa žiadne iné vplyvy.

3.3 Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Prepojenie s ostatnými činnosťami

Navrhovaná zmena činnosti bude umiestnená v jestvujúcej prevádzke na výrobu vína spoločnosti Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre. Predmetná činnosť je umiestnená v k. ú. Cabaj na parcele č. 907/2 a 907/10.

Možné havarijné situácie

Navrhovaná zmena činnosti bude riadená predovšetkým technologickými predpismi a normami. Riziká počas prevádzky vyplývajú z charakteru práce (napr. práca s elektrickými zariadeniami). V tomto smere sú riziká obdobné, ako pri každej inej činnosti vrátane havárií. Uvažované riziká je možné eliminovať dôsledným dodržiavaním podmienok bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Prístup k objektu v prípade použitia požiarnej techniky je zabezpečený po jestvujúcej príjazdovej komunikácii.

Riziká s realizáciou navrhovanej činnosti môžu vzniknúť v dôsledku:

- zlyhania technických a iných opatrení,

- zlyhania činnosti ľudského faktora,
- prejavu vonkajších vplyvov (prírodné sily, počasie a iné).

Vznik a prejav rizík môže negatívne ovplyvniť:

- kvalitu podzemných vôd,
- horninové prostredie,
- kvalitu ovzdušia z pohľadu zvýšenia znečisťovania ovzdušia,
- zdravie zamestnancov v prípade havárie znečisťujúcich látok a ich likvidácie.

Príčinami takýchto stavov môžu byť:

- únik znečisťujúcich látok zo stavebných mechanizmov, strojov a zariadení, nákladných a osobných motorových vozidiel,
- nepredvídané atmosférické poruchy

Za dodržania všetkých prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov by malo byť eliminované riziko posudzovanej zmeny činnosti počas jej prípravnej (realizačnej) etapy, ako aj počas jej prevádzky.

3.4 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Navrhovaná činnosť (doplnenie výbavy a technológie) si nebude vyžadovať povolenie podľa osobitných predpisov.

3.5 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vplyvy predkladanej zmeny navrhovanej činnosti nepresiahnu štátne hranice Slovenskej republiky.

3.6 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Aktuálna environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky diferencuje územie Slovenska do 5 stupňov z hľadiska stavu životného prostredia:

1. prostredie vysokej úrovne
2. prostredie vyhovujúce
3. prostredie mierne narušené
4. prostredie narušené
5. prostredie silne narušené

Predmetné územie sa nachádza v celku Podunajskej pahorkatiny, podcelku Nitrianska pahorkatina a časti Zálužianska pahorkatina. Zálužianska pahorkatina má reliéf nížinných pahorkatín s miernou až strednou členitosťou. Základným typom morfoštruktúry predmetného územia je negatívna morfoštruktúra Panónskej panvy, pričom definované územie vymedzujú mierne diferencovanými morfoštruktúrami bez agregácie. Základným typom erózo-denundačného reliéfu predmetného územia je reliéf nižných pahorkatín (viazaný na Zálužiansku pahorkatinu). Kvartérny pokryv tvoria eolické sedimenty, spraše a piesčité spraše, vápnité sprašovité a nevápnité sprašovité hliny.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú útvary neogénu a kvartéru. Neogén je v záujmovom území zastúpený sedimentmi dáku a romanu, predstavujú ho predovšetkým sivé a pestré íly, prachy, piesky,

štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov. Kvartérny pokryv širšieho záujmového územia, ako najmladší pokryv zeme, pretrvávajúci do dnes, budujú eolické sedimenty a to prevažne spraše a piesčité spraše, vápnité sprašovité a nevápnité sprašové hliny a v menšom meradle, ostrovčekovito geneticky nerozlíšené sedimenty. Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie sa záujmové územie nachádza v regióne tektonických depresí, subregióne s neogénnym podkladom a v rámci tohto subregiónu sa nachádza v rajóne sprašových sedimentov. V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne ťažené ani výhľadové ložiská nerastných a stavebných surovín.

Znečistenie ovzdušia

Riešené územie patrí do teplej klimatickej oblasti s priemerom počtu letných dní 50 a viac v roku. Oksok je charakterizovaný teplou a suchou nížinnou klímou s dlhým, teplým a suchým letom, krátkou a miernou zimou, s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Priemerná ročná teplota sa pohybuje do 10°C a priemerný úhrn zrážok dosahuje 580 mm. Rozloženie zrážok v priebehu roku je nerovnomerné, najvyšší úhrn sa dosahuje v skorých letných mesiacoch, v rozmedzí mesiacov máj – júl, čo výrazne ovplyvňuje najmä lokálna búrková činnosť. Najnižší úhrn je v zimnom období, v rozmedzí mesiacov január – marec. Priemerná ročná teplota dosahuje 9,7 °C, najchladnejším mesiacom je január s priemernou teplotou – 2,2 °C, najteplejším je júl s priemernou teplotou 20,3 °C. Teplota vzduchu je ovplyvňovaná zemepisnou šírkou, nadmorskou výškou a orografickými pomermi rázu územia. Jar sa prejavuje rýchlym otepľovaním a jeseň pozvoľným ochladzovaním. Na nízke zimné teploty má vplyv aj výskyt tepelných inverzií s hmlami ako sprievodným znakom. Prúdenie vzduchu je najpremenlivejšia meteorologická veličina. Rýchlosť vetra je podmienená prevažne rozložením tlakových útvarov v atmosfére, na smer vetra v značnej miere pôsobia orografické vplyvy. Prevládajúci smer vetra je severozápadný, s priemernou rýchlosťou 4,2 m.s⁻¹.

Pri charakterizovaní kvality ovzdušia širšieho dotknutého územia sme použili údaje týkajúce sa emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území okresu Nitra.

Tab. 3 Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Nitra(v t/rok) Zdroj: NEIS

ZL	2021	2020	2019	2018	2017	2016
TZL	52,959	49,613	50,280	49,994	45,945	42,237
NO_x	207,528	207,085	205,318	177,858	153,462	158,051
CO	946,053	1 135,612	1 524,767	829,595	1 465,518	1 628,592
SO₂	52,080	58,158	50,948	47,431	47,666	66,202
TOC	218,473	223,063	189,027	167,394	183,552	177,885
CO₂	76 383,210	27 540,145	65 992,952	55 035,389	51 678,300	9 672,000

Obec je plynofikovaná, eviduje niekoľko malých zdrojov znečistenia – kotolne na spaľovanie tuhého paliva a plynu. V k.ú. Cabaj – Čápor sa nenachádzajú veľké zdroje znečistenia ovzdušia, iba stredný zdroj znečisťovania PD Cabaj-Čápor.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá vznik žiadnych závažných negatívnych vplyvov na zmenu klimatických pomerov, a to ani v etape realizácie navrhovanej zmeny činnosti ani počas jej prevádzky. Neuvažuje sa ani o negatívnom ovplyvnení mikroklimatických pomerov územia. Zmena navrhovanej činnosti je odolná a pripravená na možné pôsobenie klimatických zmien (napr. intenzívne horúčavy, silné vetry, intenzívne zrážky).

Znečistenie povrchových vôd

Povrchové vody reprezentujú vodné toky a vodné plochy. Záujmové územie patrí do hlavného povodia rieky Nitra, ktorú je možné v podmienkach Slovenska zaradiť medzi stredne veľké vodné toky. Typ režimu odtoku je dažďovo – snehový, s maximálnymi prietokmi v mesiaci marec a minimálnymi v mesiaci september. Definované záujmové územie odvodňuje Mlynský potok a Zvodnica, ktoré sú prítokom Cabajského potoka. Cabajský potok sa ľavostranne vlieva do Dlhého kanála, pri obci Jatov. Dlhý kanál sa ďalej pri Nových Zámkoch vlieva do kanálu Nitra – Váh. Oba toky sú zaradené do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Najbližším tokom, kde sa sleduje kvalita vody je rieka Nitra. V záujmovom území sa nesleduje kvalita povrchovej vody. Kvalita vodných tokov aj vodných nádrží môže byť ovplyvnená najmä poľnohospodárskou výrobou ako aj odpadovými vodami v žumpách.

Znečistenie podzemných vôd (vodných zdrojov)

Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí záujmové územie do rajónu NQ 071 – neogén Nitrianskej pahorkatiny, s určujúcim typom priepustnosti s medzizrnovou priepustnosťou. Tento rajón je charakterizovaný s relatívne nízkymi zásobami podzemných vôd, tieto sú vyčíslené v množstve 0,2 – 0,49 l.s⁻¹.km². Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný vodnými tokmi pretekajúcimi územím, s ktorými sú podzemné vody v hydraulickej spojitosti. Kolísanie hladiny podzemnej vody ovplyvňujú klimatické pomery a hydrologické stavy tokov. V záujmovom území sa nevyskytujú termálne ani minerálne zdroje podzemných pôd. Nenachádzajú sa tu žiadne vodohospodársky chránené územia vyčlenené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Výskyt ochranných pásiem prírodných liečivých zdrojov, či prírodných zdrojov minerálnych vôd, v záujmovom území zaznamenaný nie je. Hydrologické pomery v danej lokalite sú podmienené geologickou stavbou. Podzemná voda môže prúdiť a akumuluje sa v horninových póroch, puklinách a dutinách. Rôzne litologické celky majú rozdielne podmienky pre prúdenie podzemnej vody.

Úroveň znečistenia pozemných vôd je stredná až vysoká, stupeň kontaminácie dosahuje hodnoty 1,1-5 (Atlas krajiny SR, 2002).

Miera ohrozenia zásob podzemných vôd v riešenom území znečisťujúcimi látkami je nízka - stredná. (SAŽP, Environmentálna regionalizácia SR, 2002).

Zdrojom znečisťovania podzemnej a povrchovej vody v riešenom území sú odpadové vody z chovu hospodárskych zvierat a žump – v obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia.

Kontaminácia pôd

Pôdny kryt je podmienený abiotickými prírodnými faktormi a je silno modifikovaný činnosťou človeka. V záujmovom území sú základným typom pôd takmer výlučne černozy, pričom sa prevažne vyskytujú vo variete kultizemných. Tento pôdny typ je lokálne modálny a erodovaný. Tento pôdny typ je vyvinutý na spraši. Poľnohospodársky využívané pôdy záujmového územia majú vysoký obsah humusu, priepustnosť pôd je stredná, z hľadiska zrnitosti sa zaraďujú do triedy pôd piesočnato-hlinitých. Pôdy sú neskeletnaté až slabo kamenité.

Väčšina k.ú. Cabaj-Čápor je poľnohospodársky intenzívne využívaná, pričom dominuje orná pôda. V zmysle zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.

245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a prílohy č. 3 tohto zákona je povinnosť chrániť pôdy prvej až štvrtej kvalitnej skupiny.

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené nasledovne:

1. kvalitná skupina: 0019002, 0119002
2. kvalitná skupina: 0039002, 0120003, 0139002
3. kvalitná skupina: 0039202, 0044002, 0139202, 0144002
4. kvalitná skupina: 0019001
5. kvalitná skupina : 0038202, 0038402, 0127003, 0138202, 0138402, 0139402
6. kvalitná skupina: 0147202, 0147402

V k.ú. Cabaj - Čápor sa nachádzajú pôdy prvej, druhej, tretej a štvrtej kvalitnej skupiny, ktoré sú chránené v zmysle vyššie uvedeného zákona.

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkového energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov. Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Monitorovacia sieť v záujmovom území je pomerne riedka, takže hodnotenie doplnené na základe publikácií Granec, Šurina, 1999 a Atlas krajiny SR, 2002 v ktorých boli vytvorené priestorové priemety kontaminácie pôd jednotlivými rizikovými prvkami a pôdy boli zatriedené do nasledovných kategórií:

- 0 – nekontaminované pôdy,
- A, A1 – rizikové pôdy,
- B – kontaminované pôdy,
- C – silne kontaminované pôdy.

Na základe analýzy možno konštatovať, že pôdy okresu Nitra nie sú výrazne kontaminované cudzorodými látkami. Väčšina územia okresu leží v zóne nekontaminované pôdy s obsahom všetkých hodnotených rizikových látok pod limitom A (pre celkový obsah prvku), resp. A1 (pre obsah prvku 2M HNO₃, resp. 2M HCl). Kontaminované až silne kontaminované pôdy sa v okrese nenachádzajú. Na území k.ú. Cabaj-Čápor sú pôdy slabo náchylné až náchylné na acidifikáciu. (Atlas krajiny SR, 2002, M 1: 500 000).

Poškodenie vegetácie a biotopov

K najviac ohrozeným druhom flóry patria druhy rastúce vo vodných, močiarnych, pieskomilných, slanomilných, xertermných a niektorých typoch lesných spoločenstiev. V riešenom území chránené druhy sú viazané najmä na vodné, mokraďové a lesné spoločenstvá. Potenciálnym zdrojom poškodzovania drevín sú najmä hubové ochorenia a živočíšni škodcovia.

K najväčšej redukcii pôvodných biotopov došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine. Týmto činnosťami utrpeli najmä pôvodné lúčne, mokraďové a vodné spoločenstvá, ktoré v súčasnosti zaberajú minimálne plochy (0,25 % z celkovej plochy územia), pričom dve najväčšie plochy vodných a mokraďových spoločenstiev vznikli vlastne sekundárne po vybudovaní dvoch vodných nádrží Cabaj a Čápor, pričom v dôsledku vypustenia vodnej nádrže Čápor a nedostatkom vody dochádza k poškodzovaniu vodnej a mokraďovej bioty v tejto lokalite.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nebudú dotknuté žiadne druhy rastlín európskeho alebo národného významu, rovnako ani chránené druhy rastlín vyhlásené podľa Vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov alebo druhy z červeného zoznamu rastlín pre územie Slovenska. Nie sú dotknuté ani žiadne biotopy európskeho ani národného významu ani žiadne iné významné biotopy.

Poškodenie fauny územia

Biota je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi bariérovými objektami, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovedy a dopravné koridory. Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahom elektrickým prúdom. Cestná doprava spôsobuje zranenie resp. úhyn ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko. Biota v zastavanom území je poškodzovaná najmä vplyvom používania chemických látok pri pestovaní ovocia a zeleniny v záhradách a znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami.

Z hľadiska druhovej ochrany medzi najviac ohrozené druhy našej fauny patria dravé vtáky, stepné a vodné druhy a druhy naviazané na osobité biotopy (napr. slanomilné a pieskomilné druhy). Prioritnou požiadavkou ochrany živočíchov je zabezpečenie ochrany primerane veľkých biotopov, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa.

Narušenie územného systému ekologickej stability

Lokalita navrhovanej zmeny činnosti nie je súčasťou, ani v kontakte so žiadnym prvkom územného systému ekologickej stability nadregionálneho, regionálneho ani miestneho významu.

V širšom okolí predmetnej prevádzky sa nachádzajú nasledujúce regionálne biokoridory:

- Malá Nitra (vzdialená minimálne 2,5 km vzdušnou čiarou),
- Cabajský potok (vzdialený viac ako 3 km vzdušnou čiarou)

Biocentrá:

- biocentrum – lesné porasty v lokalite Cerový háj s nadväznosťou na lesné porasty mimo riešeného územia – lokality Javor a Čermáň (k.ú. Nitra)

- biocentrum – lesné porasty v lokalite Nový Cabaj s nadväznosťou na lesné porasty mimo riešeného územia – lokalita Biskupský háj (k.ú. Jarok)

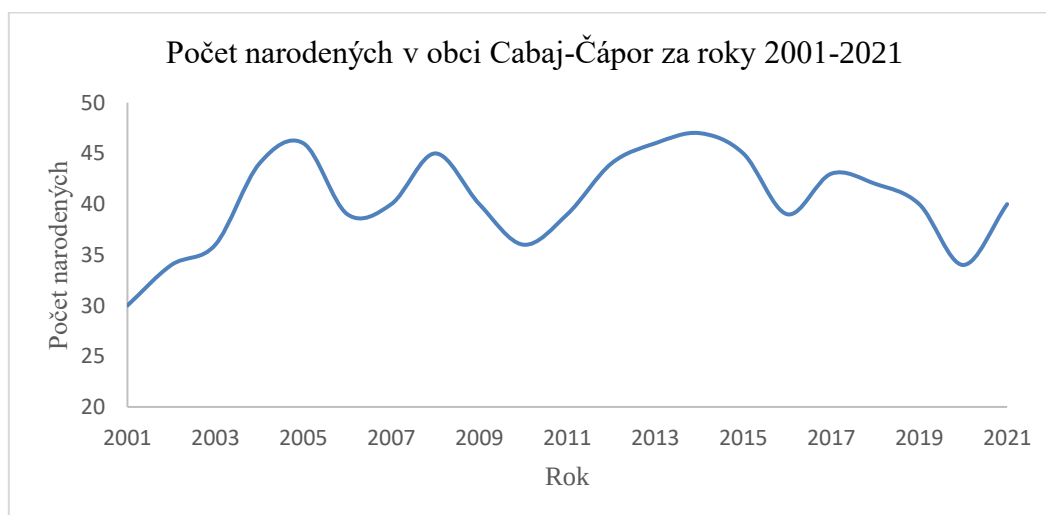
Okres Nitra má hodnotu KES (koeficient ekologickej stability) 1,67, na základe výpočtu podľa dokumentu RÚSES Nitra 2020, čo označuje územie so strednou ekologickou stabilitou. V predmetnom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídlach a najvyššia v oblastiach s lesmi. Vinice sú hodnotené stupňom 2 – 3, čo označuje malý až stredný význam prvkov SKŠ z hľadiska ekologickej stability. Jedná sa však len o kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry v celom priestore územia okresu Nitra a teda hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer. Obec Cabaj-Čápor ako jednotlivé administratívne územie v okrese Nitra má hodnotu KES 1,53 (RÚSES Nitra, 2020).

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva a vplyv kvality životného prostredia na človeka

Zdravotný stav obyvateľstva je ovplyvňovaný rôznymi faktormi. Medzi hlavné faktory patrí kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky. Vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva sa odhaduje na 15 až 20%. Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou.

Pri charakterizovaní zdravotného stavu obyvateľstva používame údaje štatistického úradu Slovenskej republiky, konkrétne databázy DATAcube (<http://datacube.statistics.sk/>).

Jedným z kľúčových charakteristík zdravotného stavu obyvateľstva je pôrodnosť. Obec Cabaj-Čápor vykazuje pomerne kolísavý trend počtu narodených detí. Nasledujúce zobrazenie ukazuje vývoj počtu narodených detí v obci Cabaj-Čápor za obdobie 2001 – 2021.

Obr. 1 Vývoj počtu novonarodených v obci Cabaj-Čápor

Z hľadiska príčin úmrtnosti môžeme očakávať aj v rámci štatistík z roku 2021 okresu Nitra dominantnosť najčastejšie sa vyskytujúcich príčin smrti, a to na choroby obehovej sústavy, nádory a vonkajšie príčiny smrti. Nasledujúca tabuľka zobrazuje najčastejšie príčiny úmrtí a ich relatívne zastúpenie.

Tab. 4 Najčastejšie príčiny úmrtia v okrese Nitra

Príčina	Počet	Relatívne zastúpenie
Choroby obehovej sústavy	824	46,87
Nádory	455	25,88
Choroby dýchacej sústavy	185	10,52
Choroby tráviacej sústavy	97	5,52
Choroby močovej a pohlavnej sústavy	32	1,82
Infekčné a parazitárne choroby	33	1,88
Choroby nervového systému	19	1,08
Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním	15	0,85
Iné	98	5,57

4. Vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti „Inovácia výroby vín Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre“ sa neuvažuje predpoklad negatívneho vplyvu na súčasný stav životného prostredia, vrátane zdravia ľudí. Všetky odpady pri výrobe boli a budú ďalej spracované a oxid uhličitý vznikajúci pri kvasení vína bude odsávaný a rozptýlený v ovzduší.

Hodnotenie vplyvov činnosti na životné prostredie vychádza z identifikácie ovplyvnenia jednotlivých zložiek životného prostredia v dôsledku pôsobenia vstupov a výstupov navrhovanej činnosti. Cieľom špecifikácie predpokladaných vplyvov na prvky prírodného, krajinného a socioekonomického prostredia je podchytenie tých vplyvov, ktoré by závažným spôsobom zmenili existujúcu kvalitu životného prostredia v negatívnom smere.

Pri komplexnom hodnotení jednotlivých vplyvov pre účely tohto zámeru činnosti využívame ohodnotenie významnosti a charakteru (pozitívny – negatívny) vplyvov podľa nasledovnej stupnice:

- 0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv
- 1 málo významný nepriaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- 2 málo významný nepriaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ktorý môže byť zmiernený ochrannými opatreniami
- 3 významný nepriaznivý vplyv malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- 4 významný nepriaznivý vplyv väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ktorý môže byť zmiernený ochrannými opatreniami
- 5 veľmi významný nepriaznivý vplyv veľkého kvantitatívneho územného alebo časového rozsahu, alebo menšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ale nezmierniteľný ochrannými opatreniami.
- +1 málo významný priaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- +2 málo významný priaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho rozsahu, dlhodobejšieho charakteru alebo s pôsobením na väčšom území
- +3 významný priaznivý vplyv malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- +4 významný priaznivý vplyv väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu,
- +5 veľmi významný priaznivý vplyv veľkého kvantitatívneho územného alebo časového rozsahu

V tabuľkách nižšie je k dispozícii porovnanie pred a po realizácii zmeny navrhovanej činnosti.

Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

Z charakteru zmeny navrhovanej činnosti a z geologickej stavby územia nevyplývajú žiadne dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili stav a kvalitu horninového prostredia.

Nepredpokladajú sa žiadne vplyvy na nerastné suroviny. V dotknutom území nie je zdokumentovaný výskyt geodynamických javov a teda v dôsledku realizácie zmeny navrhovanej činnosti sa vzhľadom na jej charakter a rozsah aktivácia geodynamických javov nepredpokladá.

Navrhovaná zmena činnosti ani predmetná prevádzka po realizácii za bežných podmienok, pri dodržiavaní všetkých bezpečnostných predpisov nebude mať negatívne vplyvy na horninové prostredie a reliéf.

Celková výmera zastavaných plôch je 382 m².

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude mať žiadne požiadavky na záber lesných pozemkov. Znečistenie okolitej poľnohospodárskej pôdy v dôsledku realizácie navrhovanej zmeny a prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá. Nedôjde ani k vyňatiu poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 5 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na horninové prostredie a pôdu

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Znečistenie horninového prostredia / potenciál znečistenia horninového prostredia		0			0	
Znečistenie pôdy/ potenciál znečistenia pôdy		0			0	
Záber pôdy		0			0	

Legenda:

- 0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

Vplyvy na vodné pomery

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti pri dodržaní technologických postupov a stanovených podmienok a kontrole technického stavu mechanizmov, nepredstavuje významné nebezpečenstvo ohrozujúce kvalitu povrchových vôd v riešenom území. Počas prevádzky budú produkované nasledovné odpadové vody:

- technologické odpadové vody,
- splaškové odpadové vody,
- vody z povrchového odtoku/dažďové vody zo strechy objektu a zo spevnených plôch.

Prevádzka je odkanalizovaná do vlastnej žumpy, ktorá je vhodne dimenzovaná a bude vyhovovať aj po realizácii zmeny navrhovanej činnosti. Podľa potreby je vyvážaná externou firmou na základe zmluvnej dohody do ČOV.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nezmení množstvo vznikajúcich splaškových odpadových vôd, keďže sa neuvažuje s navýšením počtu zamestnancov.

Pri dodržaní technologických postupov a stanovených podmienok a kontrole technického stavu mechanizmov, navrhovaná zmena činnosti a prevádzka nepredstavuje významné nebezpečenstvo ohrozujúce kvalitu podzemných vôd v riešenom území.

Vzhľadom na charakter činnosti sa vplyvy na povrchové a podzemné vody neočakáva, resp. bude minimálny. Proces spracovania hrozna a výroby vína nemá a nebude mať po realizácii zmeny navrhovanej činnosti nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd. V prevádzke sa nebudú používať nebezpečné látky. Uvažované odpadové vody sú odkanalizované do žumpy a odvážané na ČOV. V prípade dodržiavania prevádzkového poriadku a všetkých technologických postupov nebude ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd.

Tab. 6 Komplexné zhodnotenie vplyvu na vodné pomery

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Vplyvy na vodné pomery		0			0	

Legenda:

0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

Vplyvy na ovzdušie

Počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti môže dochádzať k zvýšenej prašnosti z dôvodu pohybu nákladných mechanizmov a dovozu materiálu (technológie) na prevádzku. Bude sa však jednať len o časovo obmedzené obdobie. Zvýšeným pohybom nákladných vozidiel možno uvažovať nárast objemu výfukových splodín v území predmetnej prevádzky a trasy prístupovej komunikácie. Vzhľadom na charakter a rozsah prác v rámci realizácie zmeny navrhovanej činnosti budú mať tieto vplyvy dočasný a krátkodobý charakter a teda nie je predpoklad významného znečistenia ovzdušia v dosahu mimo riešeného areálu zmeny navrhovanej činnosti.

Po zmene navrhovanej činnosti na prevádzke nevznikne malý, stredný ani veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Súčasná intenzita dopravy v súvislosti s prepravou hrozna na externé spracovanie je 16 nákladných vozidiel počas sezóny vinobrania. V rámci osobnej dopravy je súčasný stav nasledovný – v priemere 1 až 2 osobné automobily za deň.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa uvedená intenzita nákladnej dopravy súvisiaca s prepravou hrozna na externé spracovanie zníži na maximálne 10 nákladných vozidiel počas sezóny vinobrania. Čo sa týka osobnej dopravy, frekvencia ostáva bez zmeny, keďže sa v súvislosti s navrhovanou zmenou nepredpokladá navýšenie počtu zamestnancov. Uvedené možno hodnotiť ako významný vplyv ku zlepšeniu kvality ovzdušia v predmetnom území (+1).

Tab. 7 Komplexné zhodnotenie vplyvu na ovzdušie

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv na ovzdušie		0				+1

Legenda:

- 0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv
 +1 málo významný priaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nebudú dotknuté žiadne druhy rastlín európskeho alebo národného významu, rovnako ani chránené druhy rastlín vyhlásené podľa Vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov alebo druhy z červeného zoznamu rastlín pre územie Slovenska. Nie sú dotknuté ani žiadne biotopy európskeho ani národného významu ani žiadne iné významné biotopy. Zmena navrhovanej činnosti nijak neovplyvní súčasný stav v predmetnom území.

Tab. 8 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na flóru, faunu a ich biotopy

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		0			0	

Legenda:

- 0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

Vplyvy na krajinu – štruktúru, využívanie krajiny a krajinný obraz

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k významnému narušeniu štruktúry krajiny. Zmena navrhovanej činnosti nadväzuje na existujúcu činnosť, ktorá v predmetnom území momentálne funguje. Stabilita vlastného územia oproti súčasnému stavu nebude nijak výrazne narušená a realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú žiadne negatívne vplyvy na krajinu.

Tab. 9 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na krajinu

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv štruktúry krajiny		0			0	
Vplyv na ekologickú stabilitu krajiny		0			0	
Vplyv na scenériu		0			0	

Legenda:

0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

Vplyvy na obyvateľstvo

Obyvatelia blízkeho okolia sú minimálne ovplyvnení účinkami existujúcej prevádzky. Najbližšie sídelné objekty sa nachádzajú vo vzdialenosti približne 2 km od dotknutého objektu. Prevádzka sa nachádza mimo zastavaného územia. V blízkom okolí navrhovanej činnosti je zo severozápadnej strany situovaná záhradkárská oblasť. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa súčasný stav nezmení.

Vplyv dopravy

Počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti neuvažujeme zásadné negatívne vplyvy spôsobujúce významné zhoršenie kvality a pohody obyvateľov v priľahlých oblastiach, ako aj životného prostredia zvýšenou hlučnosťou, prašnosťou a exhalátmi najmä v etape realizačných prác. Vplyv dopravných mechanizmov počas realizačných prác sa prejaví iba miernym, dočasným a krátkodobým zaťažením prístupových komunikácií hlukom a exhalátmi. Zariadením dobrého technického stavu mechanizmov sa zníži riziko novej kontaminácie a prípadný únik ropných látok.

V súčasnosti pri aktuálnej potrebe vývozu produkovaného hrozna na spracovanie do externej firmy sa počet nákladných áut pohybuje na úrovni 16 vozidiel (počas sezóny vinobrania). Realizáciou navrhovanej zmeny by sa tento počet znížil na maximálne 10 nákladných vozidiel (počas sezóny vinobrania), keďže cieľom realizácie zmeny navrhovanej činnosti je modernizácia a zvýšenie kapacít za účelom dosiahnuť spracovanie čo najväčšieho množstva vyprodukovaného hrozna, vo vlastnej prevádzke. Uvedené zníženie prejazdov nákladných automobilov hodnotíme ako pozitívny prínos zmeny navrhovanej činnosti vzhľadom k hodnoteniu vplyvu dopravy. V súvislosti s osobnou dopravou sa existujúci stav nezmení, nakoľko navrhovaná zmena neuvažuje o navýšení počtu zamestnancov.

Vplyv hluku a vibrácií

V posudzovanej prevádzke sa uvažujú ako zdroje hluku mobilné zdroje pozemnej dopravy v súvislosti s činnosťou navrhovateľa a prípadne technologické zariadenia a stroje spojené s prevádzkou. Hladiny hluku v jednotlivých priestoroch budú zodpovedať požiadavkám hygienických smerníc. Všetky stroje a zariadenia sú konštruované tak, aby v prevádzke neprekročili povolené limity hluku. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa neočakáva zmena vplyvu hluku a vibrácií oproti existujúcemu stavu.

v súvislosti s inštalovaným zariadením. Dôjde však k pozitívnej zmene vzhľadom na významné zníženie počtu prejazdov nákladných automobilov.

Vplyv zápachu

V posudzovanej prevádzke neboli zistené žiadne zdroje zápachu a iných nežiadúcich vplyvov. Realizáciou zmeny z hľadiska charakteru navrhovanej činnosti nedôjde k zmene oproti súčasnému stavu.

Vplyv emisií

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde v predmetnom území k vzniku nového stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia. Súčasťou prevádzky budú mobilné zdroje emisií znečisťujúcich látok t. j. motorové vozidlá, ktoré však vzhľadom na predpokladané zníženie počtu prejazdov negatívne neovplyvnia súčasnú emisnú situáciu v dotknutej oblasti. Naopak realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude mať pozitívny vplyv v súvislosti s poklesom potreby prepravy hrozna na spracovanie do externej firmy.

Komplexné hodnotenie vplyvov na obyvateľstvo

Súčasnú situáciu kvality života obyvateľstva na úrovni kritérií uvedených v úvode kapitoly v predmetnej lokalite hodnotíme ako nepriaznivý vplyv (-1) a to s ohľadom na zvýšenú dopravnú záťaž na ceste I/64. Vplyv samotnej prevádzky na obyvateľstvo žiadnym negatívnym spôsobom neovplyvní súčasnú kvalitu života obyvateľstva v predmetnom území. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti naopak prispeje k zníženiu dopravnej záťaže a teda pozitívne ovplyvní dopravnú situáciu v predmetnej oblasti (+1).

Tab. 10 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na obyvateľstvo

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Vplyvy obyvateľstvo	-1					+1

Legenda:

- 1 málo významný nepriaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
 +1 málo významný priaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu

Hodnotenie zdravotných rizík

Celková kvalita životného prostredia pre človeka je súhrnom aktivít jeho jednotlivých zložiek, predovšetkým ovzdušia. Priamy vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva (okrem havárií, úrazov) je ťažko hodnotiť aj vzhľadom na to, že príčinnosť chorôb je multifokálna a výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, úroveň zdravotníctva a pod.

V posudzovanom území zdravie obyvateľov nepriaznivo ovplyvňuje najmä doprava súvisiaca s potrebami prepravovaných nákladov jednotlivých spoločností nachádzajúcich sa v predmetnej oblasti, ako aj používaním osobných automobilov obyvateľmi dotknutého územia. Doprava nepriaznivo pôsobí produkciou škodlivých látok najmä TZL, CO a NOx, pričom zvyšuje povolené limity hluku.

Navrhovaná činnosť v čase vinobrania prispieva k zvýšenej frekvencii dopravy v dôsledku potreby vývozu vyprodukovaného hrozna na spracovanie do externej spoločnosti. Charakter týchto vplyvov je však dočasný, krátkodobý a po ukončení sezóny vinobrania tieto negatívne vplyvy zanikajú a prestanú prispievať k zaťažovaniu životného prostredia. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa dosiahne

významné zníženie počtu prejazdov v súvislosti s prepravou hrozna na spracovanie, keďže sa navýši výrobná kapacita vo vlastnej prevádzke a potreba externého spracovania hrozna sa tým zníži. Uvedené sa považuje za významný priaznivý vplyv zmeny navrhovanej činnosti (+1).

Tab. 11 Komplexné posúdenie významnosti vplyvu zdravotných rizík

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Hodnotenie zdravotných rizík		0				+1

Legenda:

- 0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv
 +1 málo významný priaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu

Posúdenie očakávaných vplyvov

Komplexné posúdenie zmeny navrhovanej činnosti v nasledujúcom texte vychádza z uvedených informácií v predchádzajúcich kapitolách, v rámci ktorých boli pre jednotlivé identifikované vplyvy navrhovanej zmeny činnosti priradené hodnoty odhadu ich významnosti na základe vykonaného posudzovania vplyvov na životné prostredie. Tento odhad významnosti vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva bol vykonaný maximálne konzervatívne.

Bodový systém hodnotenia bol zostavený na základe jednotlivých identifikovaných vplyvov, ktoré majú rozhodujúci vplyv na navrhovanú činnosť. V rámci každého vplyvu bola k dispozícii hodnotiaci škála od - 5 do + 5. Uvedený bodový systém poskytuje možnosť aproximatívneho, absolútneho posúdenia vhodnosti daného variantu vo vzťahu k jednotlivým vybraným vplyvom.

Tab. 12 Sumarizácia identifikovaných vplyvov

Vplyv	Hodnotenie					
	Stav pred zmenou			Stav po zmene		
	-	0	+	-	0	+
Znečistenie horninového prostredia / potenciál znečistenia horninového prostredia		0			0	
Znečistenie pôdy/ potenciál znečistenia pôdy		0			0	
Záber pôdy		0			0	
Vplyvy na vodné pomery		0			0	
Vplyv na ovzdušie		0				+1
Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy		0			0	
Vplyv štruktúru krajiny		0			0	
Vplyv na ekologickú stabilitu krajiny		0			0	
Vplyv na scenériu		0			0	
Vplyvy obyvateľstvo	-1					+1
Hodnotenie zdravotných rizík		0				+1

Na základe súčtu vyššie uvedených priradených hodnôt jednotlivých identifikovaných vplyvov pre riešenie zmenu navrhovanej činnosti bola zostavená nasledujúca sumárna tabuľka pre porovnanie navrhovanej činnosti v stave pred zmenou a po realizácii zmeny navrhovanej činnosti.

Tab. 13 Celkový súčet hodnôt identifikovaných vplyvov na základe odhadu ich významnosti

	Stav pred zmenou	Stav po zmene
Celkový vplyv (suma)	-1	+3

Na základe uvedeného hodnotíme, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude mať významný priaznivý vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

5. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Navrhovateľ

Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre
Novozámocká 183/408
Ivanka pri Nitre 951 12
IČO: 00 198 331

Základné údaje o navrhovanej činnosti

Názov

Inovácia výroby vín – Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre

Účel a charakter navrhovanej činnosti

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je modernizácia a rozšírenie výrobného procesu vína. Vo vzťahu ku charakteru zmeny navrhovanej činnosti a k súčasnému stavu posudzovaného územia ide o **jestvujúcu činnosť** v danom území, nakoľko sa jedná o jestvujúcu prevádzku, ktorá je predmetom plánovanej inovácie. Navrhovateľ plánuje do výrobného procesu zaviesť moderné inovatívne technológie, ktoré majú okrem iného prispieť k získaniu možností spracovania celej vlastnej produkcie hrozna.

Činnosť je z pohľadu kategorizácie v zmysle prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. zaradená nasledovne:

Tabuľka č. 12 – „Potravínársky priemysel“

Položka č. 1 – Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov – zisťovacie konanie bez limitu

Vzhľadom na vyššie uvedené je zmena činnosti predmetom zisťovacieho konania.

Zmena navrhovanej činnosti je zdokumentovaná v nasledujúcich kapitolách tohto dokumentu. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je vypracované v zmysle §29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je spracované v zmysle § 18 ods. 2 písm. d) citovaného zákona.

Umiestnenie

Kraj:	Nitriansky
Okres:	Nitra
Mesto:	Cabaj-Čápor
Katastrálne územie:	Cabaj
Parcelné číslo:	907/2, 907/10

Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre zaoberajúca sa výrobou vína vykonáva svoju činnosť v jestvujúcom objekte na výrobu vína, ktorú má vo svojom vlastníctve. Prevádzka sa nachádza v objekte umiestnenom v severovýchodnej časti katastra Cabaj. Pozemok reg. „C“ s parcelným č. 907/10, na ktorom je predmetná prevádzka umiestnená, je podľa listu vlastníctva vedený ako zastavaná plocha a nádvorie s aktuálnym umiestnením pozemku v extraviláne Obce Cabaj-Čápor.

Opis

Spoločnosť Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre vznikla v roku 1974. Aktuálne obhospodaruje približne 2065 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho vinice predstavujú približne 25 ha. Hlavnou činnosťou spoločnosti je výroba rastlinných komodít, ako sú pestovanie obilnín (pšenica, jačmeň,

kukurica..), pestovanie repky, a rovnako sa venujú aj chovu hovädzieho dobytku. Podstatnou súčasťou je pestovanie viniča a výroba vína, kde práve spracovania hrozna a výroba vína je oblasť, ktorá je predmetom zmeny navrhovanej činnosti a kde spoločnosť plánuje zaviesť moderné technológie a zabezpečiť inovatívnosť tohto procesu.

Zmena navrhovanej činnosti predstavuje investíciu do moderných inovatívnych technológií, ktoré budú mať príspevok k zvýšeniu konkurencieschopnosti vinárstva navrhovateľa pridanou hodnotou do produkcie hrozna a zdokonalením konečného produktu.

Technológia, ktorá je predmetom zmeny navrhovanej činnosti bude umiestnená v existujúcich priestoroch prevádzky. Jedná sa o dvojpodlažnú budovu s pivnicou na spracovanie a uskladnenie vína. Na prízemí sa nachádza výrobná časť pozostávajúca z priestorov na spracovanie hrozna. Ďalej sú na prízemí priestory na fľaškovanie a uskladnenie vína, sklady a šatne pre personál. Samotné kvasenie a uskladnenie vína s možnosťou jeho filtrovania a úprav na zabezpečenie jeho stabilizácie bude prebiehať v klenbovej pivnici. Pivnica je vybavená novou podlahou a riadenou technológiou klimatizácie pre uskladnenie vína v nerezových tankoch a čiastočne aj v barikových sudoch. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa doplní technológia uskladnenia vína na požadovanú kapacitu.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa zvýši skladovacia kapacita pivnice na úroveň 72 000 litrov vína a zvýšená bude aj jeho samotná kvalita. Prostredníctvom zmeny navrhovanej činnosti – zavedenia novej technológie pod označením *Technologické zariadenie výroby vína*, budú po zmene na prevádzke prítomné nasledovné zariadenia:

- mlynkoodstopkovač,
- vretenové čerpadlo,
- skladovací drôtený kôš,
- odkalovacia nádrž,
- nerezové nádrže (nádrž s duplikátorom chladenia),
- vinifikátor,
- riadenie kvasenia,
- pneumatický lis,
- cross flow filter,
- nosič barikových sudov (hliníkový nosič sudov),
- barikové sudy.

Mlynkoodstopkovač

Slúži k šetrnému oddeleniu bobúľ od strapiny, čím dochádza k dokonalému odstopkovaniu hrozna bez porušenia strapiny. To má veľký význam pre samotnú kvalitu medziproduktu (muštu) a nakoniec aj pre samotné vína.

Typ zariadenia – Mlynkoodstopkovač LAGUNA 1R o výkone 4 až 6 t/hod s inštalovaným príkonom 1,85 kW.

Hrozno je dávané do násypky umiestnenej na pozdĺžnej strane stroja a šnekom je dávkované do osy odhrňovača, ktorá sa otáča v kletke. Plášť odstopkovacieho bubna má okrúhle zapustené otvory, čím sa bráni macerácii stoniek hrozna. Rýchlosť zariadenia je možné regulovať pomocou mechanického regulátora otáčok, pre získanie celého hrozna. Následne hrozno padá do gumových drviacich valcov,

ktoré je možno nastaviť pomocou dvoch kalibračných kolies na vonkajšej strane zariadenia, pre dosiahnutie požadovaného rozsahu drvenia.

Ďalej postupuje hrozno cez vretenové čerpadlo PMS 10 FIS s príkonom 4,0 kW a výkonom 10 m³/hod. Takéto čerpadlá sú vhodné pre odstopkované červené hrozno, lisované biele hrozno, rozdrvené hrozno bez stopky, celé hrozno, výlisky a pod. Zabezpečujú rozdrvenie hrozna čo najcitlivejším spôsobom, aby sa zabránilo extrakcii nežiadúcich látok, ktoré by mohli spôsobiť zakalenie, a to napríklad nízkymi otáčkami bez vzniku vibrácií. Čerpadlo je navrhnuté pre jednoduchú a rýchlu manipuláciu.

Odkalovacia nádrž

Slúži na rýchle schladenie muštu a zároveň k rýchlej sedimentácii pevných častí.

Nerezové nádrže

Inštalácia nádrží za účelom zvýšenia objemu a kapacity uskladnenia vína. Udržujú víno v požadovanej kondícii a stabilite dlhšie obdobie. Väčší objem uskladneného vína zároveň prispieva k jeho dozrievaniu a rozšíreniu ponuky viacerých ročníkov. Jedná sa o nerezové valcové nádrže vybavené duplikátorom chladenia. Navrhovaná zmena činnosti uvažuje o inštalácii 16 ks nových nerezových nádrží o objeme 1 500 + 1 500 litrov.

Vinifikátor

Jedná sa o špeciálnu kvasnú nádrž so šikmým miešadlom s elektrickým pohonom. Slúži k fermentácii rmutu červených odrôd hrozna. Proces fermentácie je riadený mikroprocesorom, ktorý podľa nastavenia zabezpečuje požadovanú teplotu a intervaly miešania. Takto nastavený proces fermentácie má dôležitý a významný vplyv na kvalitu červených vín. Ohrev rmutu je zabezpečený dvojitém dnom s elektrickým ohrevom alebo dvojitém plášťom. Chladenie rmutu je riešené dvojitém plášťom, poprípade diskovým výmenníkom. Celkový objem vinifikátora je 3 500 l, úžitkový objem je 2 900 l.

Riadenie kvasenia

Ide o rozhodujúcu činnosť celého procesu kvasenia a následne uskladňovania vína. Dôležitý krok pre zabezpečenie čírosti, stability a typickej vône vína.

Pneumatický lis

Slúži na šetrné lisovanie rmutu pomocou membrány a stlačeného vzduchu. Tým sa získa kvalitný mušt dôležitý pre budúcu kvalitu vína.

Cross flow filter

Základný doplnok do technologického vybavenia, ktorý významným spôsobom ovplyvňuje kvalitu produkovaných vín. Filter je plne automatizovaný a zabezpečuje všetky potrebné procesy realizované pri filtrácii vína. Výhodou je automatická sanitácia samotného filtra, čím sa znižujú náklady (napr. na jeho chemické ošetrovanie) a zároveň sa predlžuje aj životnosť filtračných membrán. Automatizáciou sa eliminuje vplyv ľudského faktora na kvalitu vína a zachovanie jeho stability. Filtračný systém je založený na použití keramických membrán s automatickými výrobnými cyklami a nízkym dopadom na životné prostredie. Tieto membrány zabezpečujú lepšiu čírosť, maximálnu výťažnosť a udržiavajú straty pri spracovaní na minime.

Inovácia výroby vín – PD Ivanka pri Nitre	
Oznámenie o zmene podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	April 2023

Barikové sudy

Sudy sú primárne určené na uskladnenie červených vín. Jedná sa o sudy z najkvalitnejšieho dubového dreva o objeme cca 225 l. Vnútro sudov sa vypaľuje špeciálnou technológiou, čím sa prenášajú vlastnosti samotného dreva na skladované vína. Obohacujú ich arómu, chuť, farbu a štruktúru.

Navrhovaná zmena činnosti ani predmetná prevádzka po realizácii za bežných podmienok, pri dodržiavaní všetkých bezpečnostných predpisov nebude mať negatívne vplyvy na horninové prostredie a reliéf. Z charakteru zmeny navrhovanej činnosti a z geologickej stavby územia nevyplyvajú žiadne dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili stav a kvalitu horninového prostredia. Nepredpokladajú sa žiadne vplyvy na nerastné suroviny.

Vzhľadom na charakter činnosti sa vplyvy na povrchové a podzemné vody neočakáva. Proces spracovania hrozna a výroby vína nemá a nebude mať po realizácii zmeny navrhovanej činnosti nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd. V prevádzke sa nebudú používať nebezpečné látky. Uvažované odpadové vody sú odkanalizované do žumpy a odvázané na ČOV. V prípade dodržiavania prevádzkového poriadku a všetkých technologických postupov nebude ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd.

Po zmene navrhovanej činnosti na prevádzke nevznikne malý, stredný ani veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa intenzita nákladnej dopravy súvisiaca s prepravou hrozna na externé spracovanie podľa uvedeného významne zníži. Čo sa týka osobnej dopravy, frekvencia ostáva bez zmeny, keďže sa v súvislosti s navrhovanou zmenou nepredpokladá navýšenie počtu zamestnancov. Uvedené možno hodnotiť ako významný príspevok ku zlepšeniu kvality ovzdušia v predmetnom území.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude mať žiadne požiadavky na záber lesných pozemkov. Znečistenie okolitej poľnohospodárskej pôdy v dôsledku realizácie navrhovanej zmeny a prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá. Nedôjde ani k vyňatiu poľnohospodárskej pôdy.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k významnému narušeniu štruktúry krajiny. Zmena navrhovanej činnosti nadväzuje na jestvujúcu činnosť, ktorá v predmetnom území momentálne funguje. Stabilita vlastného územia oproti súčasnému stavu nebude nijak výrazne narušená a realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú žiadne negatívne vplyvy na krajinu.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa súčasný stav vplyvu na obyvateľstvo nezmení.

Navrhovaná zmena činnosti je súčasťou jestvujúcej prevádzky spoločnosti Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre. Z dôvodu už nepostačujúcej kapacity na spracovanie vyprodukovaného hrozna sa navrhovateľ rozhodol pre modernizáciu prevádzky a teda zakúpenie nových technologických zariadení na výrobu vína. Cieľom zmeny navrhovanej činnosti je zabezpečenie produkcie finálneho výrobku s dosiahnutím výrobného štandardu a jeho stabilitu zodpovedajúcu kvalite v zmysle potravinárskeho kódexu a zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov ako aj nariadenia komisie ES č. 479/2008 z 29.04.2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom. Pri navrhovanom technologickom vybavení a v navrhovaných podmienkach je predpoklad na dosiahnutie dobrej kvality vína.

Zhrnutím všetkých uvedených informácií v predložennom dokumente je zrejmé, že zmena navrhovanej činnosti „Inovácia výroby vína – Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre“ **nebude mať pri bežnej prevádzke negatívny vplyv na životné prostredie a obyvateľstvo.** Pri splnení podmienok legislatívy

v oblasti ochrany ovzdušia a tvorby životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľov je v plnej miere akceptovateľná.

6. Prílohy

6.1 Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

Ide o modernizáciu technológií v jestvujúcej prevádzke spoločnosti Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre vybudovanej pred účinnosťou tohto zákona resp. pred implementáciou procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie do legislatívy SR. Vzhľadom na uvedené je predkladané Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované v zmysle § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. Predmetom zisťovacieho konania je zmenu už realizovanej (povolenej) činnosti a teda ide o konanie v zmysle § 18 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z.

6.2 Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Mapová príloha č.1:	Situácia širších vzťahov (1:50 000)
Mapová príloha č.2:	Umiestnenie navrhovanej činnosti (1:1 000)
Mapová príloha č.3:	Trasovanie dopravy (1:50 000)

6.3 Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Textová príloha č.1:	Plná moc
----------------------	----------

7. Dátum spracovania

V Banskej Bystrici, apríl 2023

8. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Autorský kolektív:

Ing. Olívia Lagová – projektový manažér

Ing. Jozef Salva, PhD. – projektový manažér

Ing. Juraj Musil, PhD. – konateľ

INECO s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

Ing. Juraj Musil, PhD. – konateľ

INECO s. r. o.

9. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Juraj Musil, PhD. – konateľ
INECO s. r. o.